

čekanja je i manjak specijalista, te se ovaj problem ne može rešiti samo kupovinom aparata. S druge strane, na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje ima preko 2.000 lekara.

U maju su usvojene izmene Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje kojima je procenat izdvajanja za zdravstveno osiguranje sa 12,3%

smanjeno na 10,3%. Pitanje je kako će smanjenje priliva novca za zdravstvenu zaštitu uticati na obim pružanja usluga ako se do sada uvek govorilo o malom izdvajanju po glavi stanovnika.

Prema izveštaju *Euro Health Consumer Index for 2014 (EHCI 2014)*, Srbija je na 33. mestu sa 473 poena. Pravo na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje velikog broja zaposlenih se ne ostvaruje uglavnom zbog činjenice da im poslodavci ne uplaćuju doprinose za zdravstvo. Zdravstvena zaštita nije jednako dostupna svim građanima Srbije – građani koji žive u većim gradovima su u prednosti od onih koji se nalaze u udaljenim mestima ili u seoskim područjima. Istovremeno, ni sami pacijenti nisu obavešteni o svojim pravima.

17.3. Prava pacijenata

Zakon o pravima pacijenata je stupio na snagu u maju 2013. godine, ali se primena pojedinih odredaba pomerila za decembar. Cilj donošenja zakona je bio da se unapredi zaštita prava pacijenata i da se eliminišu svi nedostaci koji su postojali tokom primene Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Ovim zakonom prestale su da postoje kancelarije zaštitnika pacijentovih prava (zaštitnik) koje su se nalazile u zdravstvenim ustanovama. Umesto zaštitnika uveden je savetnik za zaštitu prava pacijenata (savetnik) čija je kancelarija smeštena u zgradi opštine. Prelaznim i završnim odredbama zakona je predviđeno da sve kancelarije savetnika budu otvorene najkasnije 1. decembra 2013. godine. Međutim, cilj nije u potpunosti ostvaren jer pojedine opštine nisu imale kapacitet da počnu sa primenom zakona. Tokom 2014. godine imenovana je većina savetnika.

Pored savetnika, zakon predviđa i formiranje saveta za zdravlje (savet) čija je nadležnost da odlučuje o prigovorima pacijenata i da aktivno učestvuju u poboljšanju zdravstvene zaštite u okviru lokalne samouprave. Dobro rešenje zakona ogleda se u članu 42, st. 3 kojim su u savet uključena udruženja građana koja se bave zaštitom prava pacijenata. Ipak, saveti nisu osnovani u svim lokalnim samoupravama, a Ministarstvo zdravlja je odlučilo da se lokalnim samoupravama ostavi vreme da osnuju ovo telo do 2020. godine. Ovakvim postupkom, u opštinama i gradovima u kojima ne postoje saveti, pacijentima je uskraćeno pravo na adekvatnu zaštitu jer ne mogu da ulože žalbu ako su nezadovoljni odlukom savetnika.

U Zakonu o pravima pacijenata postupak pred savetnikom nije jasno definisan. Ministarstvo je tokom javnih debata o zakonu obećalo da će ovo pitanje detaljnije urediti podzakonskim aktima. Međutim, ni u Pravilniku o načinu postupanja po prigovoru, obrascu i sadržaju zapisnika i izveštaja savetnika za zaštitu prava pacijenata ne postoje procesne norme. Ostalo je potpuno nejasno koji je postupak merodavan od podnošenja prigovora do